

הורי חינוכו אותי לאהבת הזולת, להאזנה ולהקשבה לו, כי עצם העובדה שהוא אחר – יש לו דעות והשקפות שונות משלי. ו"מכל מלמדיי השכלתי..." לפי דברי דוד המלך. וכן חינוכו אותי לנכונות לעזור לו ולהתייחס לצרכים ולקשיים שלו.

מעל ל-40 שנות נסיון בהוראה לימדו אותי דבר או שניים. ואחד הדברים החשובים ביותר שלמדתי הוא הייחודיות בבריאה. אין האלוקים בורא שני אנשים זהים זה לזה, אפילו לא תאומים. כמו שבני ישראל חצו את ים סוף ב-12 מסלולים שונים זה מזה, כמו שהגוונים שיש בקשת בענן שונים זה מזה, כן בני אדם שונים זה מזה.

השווה שיש בהם הוא שכולנו – ללא יוצא מן הכלל – נבראים בצלם אלוקים.

ולכן, אנו מצווים להתייחס לכל אדם בבריאה – באשר הוא שם – ביחס של כבוד.

אך אין זה אומר שאנחנו שווים זה לזה. או זהים זה עם זה. כל אדם מאז ולתמיד נברא בתכונות שונות, נטיות שונות, דעות שונות, יכולות שונות והשקפות שונות. ולא רק בפרצופים שונים. וכך זה צריך להיות.

הנוכל לדמיין לעצמנו מצב שבו נלך לשוק ונמצא שכולם שם מוכרים עגבניות? איזה שוק זה יהיה? במלים פשוטות, "Vive la difference!" – יחי ההבדל!

המשימה של כלל האנושות היא ל"תרכב" את התכונות השונות לחומר חדש (אני כימאי, לא?) הרשי לי לתת לך דוגמה:

שני יסודות יש בין היסודות הכימיים – אחד נקרא נתרן (סודיום) והשני – כלור. נתרן הוא מתכת מאד פעילה – היא מגיבה מהר מאד במים, ואף עם מעט הלחות שיש באוויר או על כף היד. כך שמאד מוטב לא להחזיק אותה ביד. ומאידך, כלור הוא גז רעיל ביותר. השתמשו בו לראשונה בתור נשק כימי במלח"ע ה-1 שהחלה לפני 100 שנה.

שני החומרים האלה – כל אחד מהם עוין לקיום האנושות, בתור עצמם. אך הנה הפלא – כאשר הם "מחליטים" לשתף ביניהם אלקטרון אחד, הם יוצרים חומר חדש, מלח שלחן: NaCl, שהוא לא רק לא עוין, אלא אדרבה – הוא חיוני (כמובן במינון הנכון) לקיום האנושות.

ואילו היו רוצים לשנות מראש את הזיהוי העצמי שלהם, יסודות אלה לעולם לא היו מגיבים כדי ליצור את המלח. כלומר, חשוב ביותר שהם ישמרו על התכונות שקבלו בבריאה על מנת להיכנס לתגובה כימית וליצור משהו חיוני לנו.

וזה בעולם הדומם – עולם שאין בו "רצונות" ו"השקפות".

בעולם של האנושות, השוני שיש בין אנשים וכן בין עמים הוא גורם **חיובי**, גורם שגם הוא יוכל לגרום לכך שעם ישתף פעולה עם עם אחר, וארץ עם ארץ – הנה דוגמת האיחוד האירופאי.

נראה לי שיש להבחין בין האופי של אדם (ושל עם) לבין ערכו. הערך של כולנו שווה. את זה כבר הבהרנו. אך אין זה אומר שאני כמו מישהו אחר. אני לא, וב"ה שזה כך. המעשים שלי שונים וכפי שגם אמרנו – גם הדעות, ההשקפות, וכד'.

אם התורה מלמדת אותנו "ברוך אתה ה' ... אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו..." לא מדובר על בחירה לשם התנשאות חלילה, אלא לשם אחריות. הבחירה היא תואר של כבוד, והיא תואר של כבוד. כבדה עלינו הבחירה הזו – כי אנו נדרשים למלא הרבה הרבה משימות. לא פשוט.

אך זה אנחנו, ואם נעשה את מלאכתנו נאמנה – גם בתור בני אדם, גם בתור מחנכים וכן גם בתור יהודים – נגשים את חזון אחרית הימים להיות "אור לגוים". וכאן אחזור לקראת סיום (ביניים?) לעניין הקשת בענן. כאשר שמים במסלול של קרן אור לבן פריזמה (מנסרה), אנחנו יודעים שהאור מתפצל לגוונים השונים שלו. ומה יקרה אם שמים עוד פריזמה במסלול אחרי הקשת שנוצרה? מסתבר כי הצבעים יתכנסו שוב לקרן אור לבן שוב!

בתנאי – בתנאי שכל הגוונים שהתקבלו נכנסים לפריזמה השניה. אם שמים סנן ("פילטר") בין קשת לבין הפריזמה השניה, ונבלע אחד הצבעים, ההתכנסות בפריזמה לא תהיה מושלמת, האור שיתקבל לא יהיה קרן חדה, ולא תהיה לבנה בצבעה.

כלומר, על מנת לקבל שוב את קרן האור הלבן, **כל הגוונים** חייבים לשתף פעולה, וכל אחד הרי שונה זה מזה...